

ECTP-CEU USILUJE O INTENZIVNĚJŠÍ VZTAHY S EVROPSKÝMI INSTITUCEMI

Mezinárodní rada urbanistů ECTP-CEU se na svém posledním zasedání v květnu 2023 na Maltě zabývala především svými aktivitami vůči institucím a projektům propojeným s Evropskou unií a vztahy k obdobným spolkům pohybujícím se na celoevropské úrovni. Největší pozornost byla věnována vytvoření tzv. Davoské aliance, která navazuje na proces Davoské deklarace 2018, jež směřuje k posílení významu stavební kultury pro společnost. Nepominutelným bodem jednání bylo přijetí bulharské Asociace za plnoprávného člena ECTP-CEU.

Představitelé ECTP-CEU se častěji než dříve zapojují do jednání a programů různých institucí nebo komisí, které v Evropské unii přímo nebo nepřímo působí či ovlivňují územní plánování. Zejména oblast veřejné správy, participace obyvatel a jejich specifických skupin stále více vstupují do procesů plánování měst a regionů. Zástupci ECTP-CEU byli tradičně aktivní v tzv. Teritoriální agendě (*Territorial Agenda*), Městské agendě (*Urban Agenda*) a sledovali dění na konferenci ministrů v oblasti územního plánování (*The Council of Europe Conference of Ministers responsible for Spatial/Regional Planning – CEMAT*). Tato konference, která se plánování věnuje primárně, paradoxně ztrácí zájem politiků – žádná vláda se zatím neujala dalšího ročníku konference a hrozí, že CEMAT vysublimuje pro nezájem. Rovněž tzv. Řídící výbor pro kulturu, památky a krajinu Rady Evropy (*The Steering Committee for Culture, Heritage and Landscape – CDCPP*)¹⁾ je ochromen odchodem dvou významných funkcionářek bez náhrady. Hrozí omezení aktivit zejména v oblasti ochrany krajiny. Toto nejsou pro územní plánování dobré zprávy.

Více informací naleznete na <https://futurium.ec.europa.eu/en>, kde je aktuální přehled o projektech, aktivitách, partnerství apod. Také Territorial Agenda (2020–2030)²⁾ nabízí prostor pro uplatnění zájmů prostorového plánování, které jsou navíc velmi těsně propojeny s deklarací ECTP-CEU ReStart Europe.

Vedení ECTP-CEU se nedávno sešlo se zástupci Evropského výboru pro demokracii

a správu věcí veřejných (*European Committee on Democracy and Governance – CDDG*).³⁾ Evropský výbor CDDG je mezivládním fórem Rady Evropy, na kterém se scházejí zástupci členských států, aby vypracovali evropské standardy (doporučení, pokyny, zprávy), vyměňovali si a sledovali stav demokratického vládnutí v Evropě a spolupracovali na posílení demokratických institucí na všech úrovních vlády. Výbor rozpracoval nedávno dva dokumenty: Doporučené principy demokratické správy⁴⁾ a Doporučení pro deliberativní demokracii – participace opomíjených skupin obyvatel.⁵⁾ Cílem ECTP-CEU je vysvětlit členům výboru propojení problematiky prostorového plánování s oblastí demokratických institucí a prosadit do dokumentů výboru roli územního plánování při správě území.

ECTP-CEU se také stalo členem Konference mezinárodních nevládních organizací (*International Non-Governmental Organization – INGO*). Konference je reprezentativním orgánem nevládních organizací majících účastnický status u Rady Evropy.⁶⁾ ECTP-CEU na konferenci aktivně vystupuje v zájmu ochrany profese v oboru územního plánování.

Davoská aliance Davos 2023 Alliance

ECTP-CEU se aktivně zapojuje do procesu aplikace tzv. Davoské deklarace. Letos v lednu se v Davosu konala další konference, na které se dohodlo vytvoření tzv. Davoské aliance.

Na webových stránkách Davoské deklarace⁷⁾ se můžeme dozvědět, že „*Davos Baukultur Alliance – pořádaná Světovým ekonomickým fórem – spojuje zainteresované strany z veřejného a soukromého sektoru kolem sdíleného souboru principů pro zlepšení kvality a kultury životního prostředí. Aliance se věnuje prosazování vědomého, na kvalitu orientovaného přístupu k plánování, výstavbě a správě budov, infrastruktury, veřejných prostranství a krajiny. Toto společné úsilí staví na cílech, hodnotách a principech Davoské deklarace 2018 a Davos Baukultur Quality System (DBQS), který uplatňuje osm kritérií pro vytváření dobře navržených míst s důrazem na kulturní kontext a design zaměřený na člověka. Alianci podporuje různorodá komunita partnerů včetně národních vlád, mezinárodních organizací, firem a občanské společnosti. Je součástí davoského procesu, který řídí švýcarský federální úřad pro kulturu.*“

Úkoly Aliance na rok 2023 byly schváleny na zasedání zástupců vlád v rámci Bienále v Benátkách: globálně rozšířit členství v Alianci, zvýšit účast soukromého sektoru a spolupracovat s vládami na vývoji „inteligentních předpisů“, které podněcují holistický přístup k budování měst, vesnic a krajiny, které jsou humánní, dobře udržované a šetrné k životnímu prostředí.

ECTP-CEU jako člen Aliance se zavázala prosazovat zájmy a nezastupitelnou roli plánování při tvorbě kvalitního prostředí. Předsedkyně ECTP-CEU, paní Janet Askew, připomněla, že v Alian-

1) <https://www.coe.int/en/web/cdcp-committee/home>

2) <https://territorialagenda.eu/home.html>

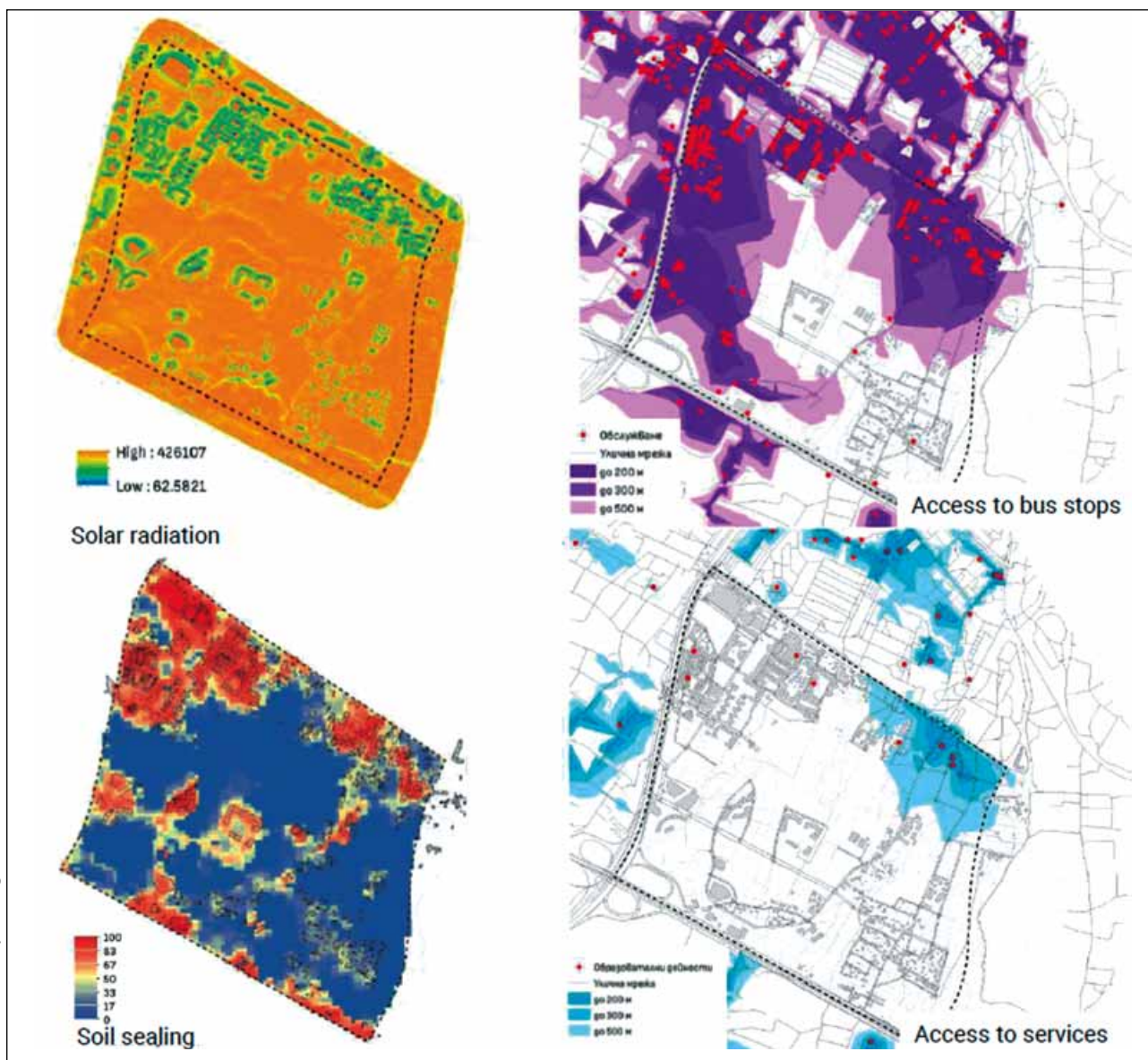
3) <https://www.coe.int/en/web/good-governance/cddg>

4) <https://www.coe.int/en/web/good-governance/-/cddg-plenary-two-groundbreaking-recommendations-adopted>

5) <https://rm.coe.int/report-on-deliberative-democracy-eng/1680aaf76f>

6) <https://www.coe.int/en/web/ingo>

7) <https://davosdeclaration2018.ch/en/dd/nav/index/davos-2023>



Ukázka z projektu UBSP – aplikace urbanistických standardů při vyhodnocování kvality prostředí, sídliště Manstirski Livadi, Sofie

ci začínají hrát důležitou úlohu architekti, kteří ovšem namísto o plánování hovoří o tvorbě veřejného prostranství (*placemaking*), což je silně zúžený pohled. Přišla s myšlenkou představit tzv. fázi nula přípravy projektů (*phase zero*), která by měla zahrnovat územní plánování a participaci, protože návrhem stavby činnost v území nezačíná.

Z výše uvedených důvodů bude ECTP-CEU monitorovat aktivity jednotlivých členských zemí v této oblasti a hledat dobré příklady z praxe. Každý člen by měl pomoci spoluvytvářet tzv. banku dobrých příkladů. U nás to může být např. soutěž

Stavba roku, kterou organizuje Nadace ABF, nebo mezinárodní studentská soutěž Urban Design Award. Lze též vyzdvihnout příklady projektů prezentované na odborných konferencích. Abstrakty inspirativních příspěvků je možné zasílat pracovní skupině ECTP-CEU a ta pak vyhodnotí, které budou zveřejněny na webu nebo prezentovány na akcích ECTP-CEU.

Nedávno založená Pracovní skupina AUÚP ČR pro stavební kulturu bude s pověřeným delegátem ECTP-CEU úzce spolupracovat. Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR by měla toto téma otevřít rovněž s Českou komorou architektů.

Bulharští kolegové v ECTP-CEU

Aktivity bulharské asociace Union of Bulgarian Spatial Planners (UBSP) představil delegátům konference ECTP-CEU prezident UBSP, pan Angel Burov. Kolegové jsou odhodlaní se zapojovat aktivně, přestože mají dnes jen tři desítky členů, nicméně očekávají brzy další nárůst základny. Zejména se slibují užší spolupráci s Českou republikou, Slovenskem a Maďarskem. Více o jejich činnosti se můžete dozvědět na <https://bgplanning.org/>.

Ing. arch. Vít Řezáč
místopředseda AUÚP ČR